

Κράτος

καταλαμβάνει

έδαφος

περιλαμβάνει

λαό

αδεί

εξουσία

νομοθετική

εκτελεστική

δικαστική

έχει

τρόπο
διακυβέρνησης:
πολίτευμα

Οι κυριότερες μορφές πολιτευμάτων είναι:
η μοναρχία, η ολιγαρχία και η δημοκρατία.

α. Μοναρχία: όταν όλες οι εξουσίες συγκεντρώνονται σε ένα πρόσωπο (απόλυτη μοναρχία) ή όταν οι εξουσίες του Μονάρχη περιορίζονται από το Σύνταγμα, όπως συμβαίνει σε κάποια ευρωπαϊκά κράτη (συνταγματική μοναρχία).

β. Ολιγαρχία: όταν την εξουσία ασκούν λίγα άτομα. Σήμερα εμφανίζεται συνήθως με τη μορφή στρατιωτικών δικτατοριών.

γ. Δημοκρατία: όταν ο λαός ψηφίζει τους αντιπροσώπους του (βουλευτές) και έτσι έμμεσα συμμετέχει στη διακυβέρνηση του κράτους.

Η Δημοκρατία

Η Δημοκρατία ως πολίτευμα γεννήθηκε στην αρχαία Αθήνα. Πολλά κράτη σήμερα έχουν δημοκρατικό πολίτευμα. Αυτό σημαίνει ότι ο λαός επιλέγει με εκλογές τους αντιπροσώπους του (βουλευτές) για τη διακυβέρνηση της χώρας.

Σε κάθε δημοκρατικό κράτος οι πολίτες απολαμβάνουν τις αξίες της ελευθερίας και της ισότητας.

Σε κάθε δημοκρατικό πολίτευμα η Κυβέρνηση πρέπει να φροντίζει για την ομαλή λειτουργία του κράτους και την πρόοδο των πολιτών του. Στην Ελλάδα υπάρχουν τρεις μορφές εξουσίας: **η νομοθετική, η εκτελεστική και η δικαστική.**

α. Η Νομοθετική εξουσία, έργο της οποίας είναι η διατύπωση και ψήφιση των νόμων. Την εξουσία αυτή ασκεί η Βουλή που ψηφίζει τους νόμους και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας που υπογράφει τους νόμους.

β. Η Εκτελεστική εξουσία, κύριο έργο της οποίας είναι η διακυβέρνηση του κράτους. Αυτό επιτυγχάνεται με την εφαρμογή των νόμων που ψηφίζει η Βουλή. Την Εκτελεστική εξουσία ασκούν:

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Η Κυβέρνηση που αποτελείται από τον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς.

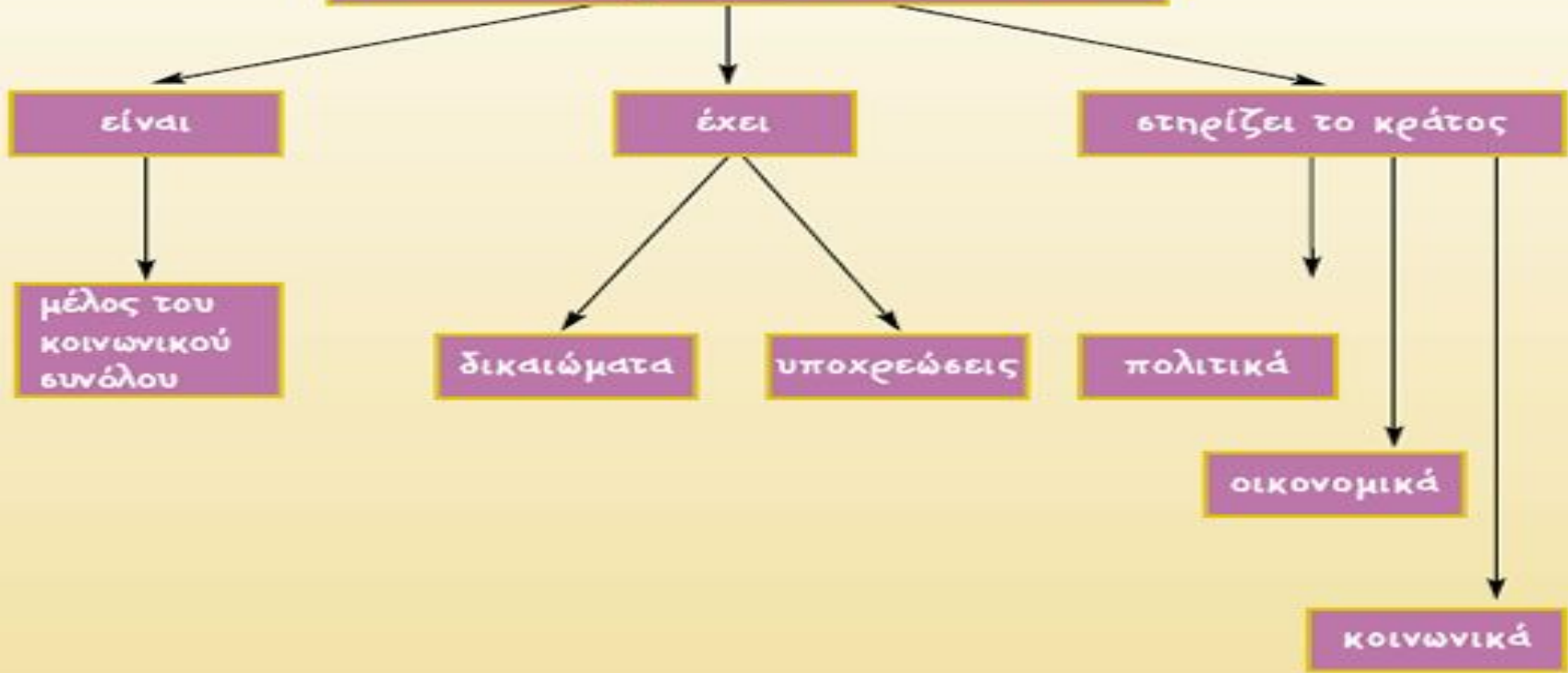
γ. Η Δικαστική εξουσία, έργο της οποίας είναι η επίλυση των προβλημάτων των πολιτών στα δικαστήρια, σύμφωνα με τους νόμους που έχει θεσπίσει η πολιτεία. Τη Δικαστική εξουσία ασκούν τα δικαστήρια.

Το Σύνταγμα

Κάθε σύγχρονο δημοκρατικό κράτος έχει το δικό του **Σύνταγμα**.

Το Σύνταγμα είναι ο ανώτερος νόμος του κράτους, ο οποίος καθορίζει το πολίτευμα της χώρας, ρυθμίζει την οργάνωση και τις λειτουργίες της πολιτείας, κατοχυρώνει τα δικαιώματα των πολιτών και καθορίζει τις βασικές τους υποχρεώσεις.

ΠΟΛΙΤΗΣ
Σε ένα κράτος ο πολίτης...

Σε μια δημοκρατική χώρα κάθε άνθρωπος έχει **ατομικά, κοινωνικά και πνευματικά δικαιώματα**. **Πολιτικά** δικαιώματα έχουν μόνο οι **πολίτες** μιας χώρας. Οι Ευρωπαίοι πολίτες μπορούν να συμμετέχουν μόνο στις δημοτικές εκλογές σε οποιοδήποτε κράτος –μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζουν.

Στις σύγχρονες κοινωνίες παρατηρείται το φαινόμενο του **ρατσισμού**, δηλαδή της διάκρισης των ανθρώπων σε ανώτερους και κατώτερους με βάση την καταγωγή τους.

Ατομικά δικαιώματα, όπως να αναπτύσσουν ελεύθερα την προσωπικότητά τους, να μιλούν ελεύθερα και να εκφράζουν την άποψή τους για διάφορα θέματα,

Κοινωνικά δικαιώματα, όπως να μορφώνονται, να έχουν περίθαλψη όταν αρρωσταίνουν και να βρίσκουν εργασία.

Οι πολίτες ενός κράτους όμως έχουν και **πολιτικά δικαιώματα**, όπως να συμμετέχουν με την ψήφο τους στην εκλογή των προσώπων που θα κυβερνήσουν τη χώρα. Στην Ελλάδα, πολίτες είναι όσοι έχουν την ελληνική ιθαγένεια. Οι πολίτες ηλικίας 18 ετών και άνω έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές.

Επίσης, οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στις δημοτικές εκλογές σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Ευρώπης ζουν. Δεν έχουν όμως το δικαίωμα να ψηφίζουν και να συμμετέχουν στις εκλογές για την επιλογή αντιπροσώπων στη Βουλή.

Όλα τα παραπάνω δικαιώματα κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα. Υπάρχουν όμως και άλλα δικαιώματα που δεν αναφέρονται στο Σύνταγμα, όπως είναι τα **πνευματικά δικαιώματα** που αφορούν την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Αυτό σημαίνει ότι κάθε έργο (πίνακας ζωγραφικής, λογοτεχνικό έργο, μουσικό κομμάτι ή έργο τέχνης γενικά) ανήκει σε αυτόν που το δημιούργησε και κανείς άλλος δεν μπορεί να το παρουσιάσει ως δικό του.

Με τη συμβολή της **Πολιτικής Άμυνας** και της **Πολιτικής Προστασίας** λαμβάνονται μέτρα και γίνονται ενέργειες για να περιοριστούν ή να εξαλειφθούν τα αποτελέσματα οποιασδήποτε καταστροφής ή απώλειας. Τέτοιες καταστροφές προκαλούνται είτε από φυσικά αίτια (θεομηνίες, φυσικές καταστροφές), είτε από πολεμικές συρράξεις.

Τα μέτρα λαμβάνονται σε συνεργασία με σχετικές υπηρεσίες και οργανισμούς αλλά και με τους ίδιους τους πολίτες.

Τα **Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας** προσφέρουν στους πολίτες τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τη ζωή και τα γεγονότα όλου του κόσμου. Επίσης τους διασκεδάζουν, τους εκπαιδεύουν και τους ψυχαγωγούν με θέματα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά. Οι πολλές και διαφορετικές απόψεις που εκφράζονται είναι χαρακτηριστικό της **δημοκρατίας**. Όμως, τα **Μ.Μ.Ε.** πρέπει να σέβονται τους νόμους της πολιτείας και να μην παραπληροφορούν το κοινό τους.